



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 46/2019-44

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. februára 2019 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátskou kanceláriou V4 Legal, s. r. o., Vojtecha Tvrdeho 4, Žilina, za ktorú koná advokát Ing. Mgr. Miroslav Šperka, LL.M., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 19 ods. 1, 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 22 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 7 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie, čl. 8 ods. 1, 2 a 3 Charty základných práv Európskej únie, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd príkazom sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Martin sp. zn. 13 Tp 10/2018 z 22. februára 2018 a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako neprípustnú.

## O d ô v o d n e n i e :

### I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola prostredníctvom poštovej prepravy 30. apríla 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základných práv podľa 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 19 ods. 1, 2 a 3 ústavy, čl. 22 ods. 1 ústavy, čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 48 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 7 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), čl. 8 ods. 1, 2 a 3 charty, čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 8 dohovoru príkazom sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Martin sp. zn. 13 Tp 10/2018 z 22. februára 2018 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ vystupuje ako poškodený v trestnom konaní vedenom na Ministerstve vnútra Slovenskej republiky, sekcii kontroly a inšpekčnej služby, úrade inšpekčnej služby, odbore inšpekčnej služby Stred, Banská Bystrica, vysunutom pracovisku Žilina (ďalej len „sekcia kontroly a inšpekčnej služby“) pod ČVS: SKIS-131/OISS-V-2017 pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 a 2 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a pre zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1 a 3 písm. a) Trestného zákona.

3. Vyšetrovatelka Policajného zboru podala 16. februára 2018 na Okresnom súde Martin návrh na vyšetrovanie duševného stavu sťažovateľa (ďalej len „návrh na vyšetrovanie“), na základe čoho sudca pre prípravné konanie Okresného súdu Martin vydal podľa § 150 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov napadnuté rozhodnutie, ktorým vyšetrovanie duševného stavu sťažovateľa nariadil. Uznesením vyšetrovatelky Policajného zboru zo 7. marca 2018 (ďalej len „uznesenie vyšetrovatelky“) bol pribratý znalec z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia psychiatrie – gerontopsychiatrie [REDAKOVANÉ] na vyšetrovanie duševného stavu sťažovateľa.

4. Sťažovateľ napadnutému rozhodnutiu vyčíta, že návrh na jeho vydanie Okresnému súdu Martin nepredložil dozorujúci prokurátor, ale vyšetrovateľ sekcie kontroly a inšpekčnej služby, tzn. orgán, ktorý na to nebol oprávnený, v dôsledku čoho je takýto návrh na vyšetrenie potrebné považovať za nulitný úkon. Podľa názoru sťažovateľa bol sudca Okresného súdu Martin povinný takýto návrh odmietnuť. Sťažovateľ v ďalšom napadnutému rozhodnutiu vyčíta: *„Z obsahu samotného Príkazu na vyšetrenie duševného stavu ani nie je možné úplne identifikovať, na základe akých konkrétnych zákonných podkladov dospel Sudca pre prípravné konanie k záveru o existencii podmienky, ktorej splnenie je predpokladom pre vydanie príkazu na skúmanie duševného stavu svedka podľa § 150 Trestného poriadku, teda že u Sťažovateľa je podstatne znížená schopnosť správne vnímať alebo vypovedať. V odôvodnení Príkazu na vyšetrenie duševného stavu, Sudca pre prípravné konanie uvádza, že mal možnosť preštudovať si predložený vyšetrovací spis. Pri zdôvodnení svojho rozhodnutia, hoci sa formálne opiera o dve skutočnosti, z obsahu odôvodnenia Príkazu na vyšetrenie duševného stavu ako aj z obsahu návrhu vyšetrovateľky PZ na jeho vydanie je zrejmé, že podkladom boli najmä nezákonne získané a nezákonným spôsobom vykonané dôkazy po 02.02.2018, už ktorých vykonaním boli porušené základné práva Sťažovateľa garantované Ústavou SR, Chartou základných práv Európskej únie a Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“*

5. Sťažovateľ v ďalšom spochybnil nestrannosť a nezávislosť sekcie kontroly a inšpekčnej služby, keď v sťažnosti v tejto súvislosti uviedol: *„Už skutočnosť, že predmetné trestné konanie, kde sú podozrivými príslušníci PZ, je vedené úradom inšpekcie, sekcia kontroly a inšpekčnej služby Ministerstva vnútra SR samo o sebe vylučuje garanciu nezávislosti a účinnosti vedenia takéhoto trestného konania... Záruka skutočnej nezávislosti bola podľa Sťažovateľa v tomto prípade spochybnená o to viac, keď v priebehu trestného konania vyšlo najavo, že vyšetrovateľka PZ vedúca vyšetrovania je bývalou kolegyňou osôb podozrivých, resp. príslušníkov PZ ktorí sa k prítomnosti na incidente so Sťažovateľom zo dňa 06.04.2017 neskôr prihlásili a to dokonca z jedného policajného útvaru - OR PZ Martin.“*

6. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol takto:

„1. Základné právo Sťažovateľa na nedotknuteľnosť osoby a súkromia podľa čl. 16 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky Príkazom sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Martin č.k. 13Tp/10/2018 zo dňa 22.02.2018 na vyšetrovanie duševného stavu Sťažovateľa porušené bolo.

2. Základné právo Sťažovateľa na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky Príkazom sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Martin č.k. 13Tp/10/2018 zo dňa 22.02.2018 na vyšetrovanie duševného stavu Sťažovateľa porušené bolo.

3. Základné právo Sťažovateľa na ochranu osobných údajov podľa čl. 22 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky Príkazom sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Martin č.k. 13Tp/10/2018 zo dňa 22.02.2018 na vyšetrovanie duševného stavu Sťažovateľa porušené bolo.

4. Základné právo Sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy Slovenskej republiky Príkazom sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Martin č.k. 13Tp/10/2018 zo dňa 22.02.2018 na vyšetrovanie duševného stavu Sťažovateľa porušené bolo .

5. Základné právo Sťažovateľa vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ods. Ústavy Slovenskej republiky Príkazom sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Martin č.k. 13Tp/10/2018 zo dňa 22.02.2018 na vyšetrovanie duševného stavu Sťažovateľa porušené bolo.

6. Základné právo Sťažovateľa na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obdobia a komunikácie podľa čl. 7 Charty základných práv Európskej únie Príkazom sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Martin č.k. 13Tp/10/2018 zo dňa 22 .02.2018 na vyšetrovanie duševného stavu Sťažovateľa porušené bolo.

7. Základné právo Sťažovateľa na ochranu osobných údajov podľa čl. 8 ods. 1, 2 a 3 Charty základných práv Európskej únie Príkazom sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Martin č. k. 13Tp/10/2018 zo dňa 22.02.2018 na vyšetrovanie duševného stavu Sťažovateľa porušené bolo .

8. Základné právo Sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Príkazom sudcu pre prípravné

*konanie Okresného súdu Martin č.k. 13Tp/10/2018 zo dňa 22.02.2018 na vyšetrenie duševného stavu Sťažovateľa porušené bolo.*

*9. Základné právo Sťažovateľa na súkromný a rodinný život podľa čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Príkazom sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Martin č.k. 13Tp/10/2018 zo dňa 22.02.2018 na vyšetrenie duševného stavu Sťažovateľa porušené bolo .*

*10. Príkaz sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Martin č.k. 13Tp/10/2018 zo dňa 22.02.2018 na vyšetrenie duševného stavu Sťažovateľa zrušuje.*

*11. Sťažovateľovi priznáva finančné zadostučinenie v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur), ktoré je Okresný súd Martin povinný zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.*

*12. Okresný súd Martin je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu.“*

## **II.**

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších prepisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy

podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Za zjavne neopodstatnený možno považovať návrh vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu verejnej moci alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. O zjavne neopodstatnený návrh ide preto vtedy, ak pri jeho predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí návrhu na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 140/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07, IV. ÚS 27/2010).

10. Preskúmaním obsahu sťažnosti dospel ústavný súd k zisteniu, že podstatou námietok sťažovateľa bola jeho nespokojnosť s rozhodnutiami označených orgánov verejnej moci, ktoré v rámci trestného konania, v ktorom vystupoval v procesnom postavení svedka – poškodeného, „zapríčinili“ vyšetrenie jeho duševného stavu, na čo podľa jeho názoru neboli dané žiadne dôvody. Na základe toho potom sťažovateľ vyhodnotil celú záležitosť spojenú s vyšetrením jeho duševného stavu za neopodstatnenú a nezákonnú. V rámci prebiehajúceho trestného konania vedeného na sekcii kontroly a inšpekčnej služby bolo na základe napadnutého rozhodnutia vydané uznesenie vyšetrovateľa, proti ktorému bola prípustná sťažnosť, o ktorej rozhodol prokurátor Krajskej prokuratúry v Žiline uznesením č. k. Kv 46/17/5500-26 z 27. apríla 2018 tak, že sťažnosť sťažovateľa zamietol ako nedôvodnú.

11. V súvislosti so sťažovateľom napadnutým rozhodnutím ústavný súd predovšetkým poukazuje na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, obsahom ktorého je pravidlo, že sťažovateľ má právo domáhať sa ochrany základného práva pred ústavným súdom iba v prípade, ak mu túto ochranu nemôže poskytnúť iný orgán. Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa

povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Z princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu možno vyvodiť ústavný príkaz pre každú osobu, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, v zmysle ktorého musí rešpektovať postupnosť ústavnej ochrany, a preto pred tým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, musí požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (m. m. IV. ÚS 128/04).

12. Ústavný súd preto v súlade s princípom subsidiarity svojej právomoci skúmal, či sú splnené podmienky konania pred ním, a dospel k záveru, že vzhľadom na tento princíp je jeho právomoc meritórne konať a rozhodovať o sťažovateľom uplatnených námietkach porušenia jeho základných práv vylúčená. Právomoc Krajskej prokuratúry v Žiline na preskúmanie uznesenia vyšetrovateľa vylučuje právomoc ústavného súdu na prerokovanie sťažnosti ústavným súdom. Z uvedeného dôvodu bolo treba sťažnosť posudzovať ako neprípustnú.

13. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite sťažnosti, rozhodovanie o ktorých je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. februára 2019